

stupek, pro který podle platných ustanovení nastává ztráta práva volebního do obcí. Druhý odstavce č. 3 téhož § stanoví, že, není-li zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že ztráta práva volebního nastává bezpodmínečně, může být tato ztráta vyslovena jen, byl-li trestný čin spáchan z pohnutek nízkých a nečestných. Přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák. není trestným činem, pro který by při odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon č. 75/19 sb. z. a n. nabyt účinnosti, nastávala ztráta volebního práva do obcí, a nebyla ani pozdějšími zákony na tento trestný čin rozšířena; nemůže proto při odsouzení pro tento přestupek vůbec nastati ztráta práva volebního.

Další porušení zákona nastalo rozsudečným výrokem o zadostiučinění. Podle druhé věty § 4 zákona o podmíněném odsouzení a podmíněném propuštění ze dne 17. října 1919, č. 562 sb. z. a n. má sice soud podmíněně odsouzenému zpravidla uložiti též, by dal zadostiučinění. Než zadostiučiněním, k němuž hledí toto ustanovení zákona vedle náhrady škody, rozumí se odčinění immateriální škody (nehmotné újmy), která vzešla přímo z trestného činu soukromému obžalobci nebo jiné, jím dotčené osobě (srovnej rozhodnutí č. 515, 1614 sb. n. s.), takže nelze uložiti podmíněně odsouzenému zadostiučinění — po případě ve formě věnování ve prospěch třetích nebo nezúčastněného fondu (viz rozhodnutí č. 515, 602 sb. n. s.) prostě pro porušení právního řádu, nýbrž jen z důvodu újmy, již utrpěla osoba trestným činem dotčená na jiných než hmotných statcích, právech a zájmech. Že taková individuálně vyhocená újma ze souzeného skutku někomu nastala, a že proň věnování rozsudkem uložené znamená odčinění způsobeného mu příkoří, rozsudek neuvádí, a ani ve spisech není poukazů na takovou újmu s trestným činem spojenou.

Čís. 4282.

Záleželo-li narovnání ve smyslu § 188 b) tr. zák. v tom, že byly místo hotového placení odevzdány poškozenému směnky, podepsané třetí osobou, čímž byla podle úmyslu stran celá věc vyřízena, bylo narovnání po případě splněno již odevzdáním směnek.

Slovu »za« v obratu »třetí z a něj« (§ 187 tr. zák.) nelze rozuměti ve smyslu »v zastoupení«, nýbrž ve smyslu slov »m í s t o a b e z něho«. Jinak podle zákona není rozhodné, odkud si obžalovaný opatřil prostředky na úhradu škody, ani, z čí majetnosti byla náhrada dána; rozhoduje jen, zda pachatel při náhradě škody činně spolupůsobil.

Skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržemím, nýbrž přivlastněním si svěřených peněz, může být vyloučena tím, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz.

(Rozh. ze dne 24. září 1931, Zm I 663/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu

v Litoměřicích ze dne 2. června 1930, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin zpronevěry podle §§ 183, 184 tr. zák. a pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zprošťující výrok ohledně zločinu zpronevěry v případě Roberta H-a odůvodnil nalézací soud jednak tím, že tu zpronevěra ve smyslu §§ 183, 184 tr. zák. vůbec nebyla, poněvadž obžalovaný v rozhodné době mohl volně nakládati s 200.000 Kč, poskytnutými mu smluvně Dr. Z-em, jež Dr. Z. zvýšil koncem roku 1928 na 300.000 Kč, takže obžalovaný měl skutečně k použití částku, o niž šlo, — jednak tím, že, i kdyby se mělo za to, že se obžalovaný v tomto případě dopustil zpronevěry, stal se tento čin beztrestným účinnou lítostí podle §§ 187, 188 b) tr. zák. Pokud jde o prvý důvod zproštění, zmateční stížnost státního zastupitelství nenamítá, že nalézací soud vychází z mylného pojetí právního, maje za to, že skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržáním, nýbrž přivlastněním svěřených peněz, může býti vyloučena skutečností, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz (viz rozh. čís. 3899 sb. n. s.), nýbrž vytýká rozsudku jen zmatečnost podle čís. 5 § 281 tr. ř., najmě neúplnost spočívající v tom, že rozsudek pominul v úvahách, vycházejících v uvedeném směru z předpokladu kladného, některé důležité skutečnosti. Vychází-li se v řečené otázce ze stanoviska rozsudku, stížnosti po právní stránce nenapadeného, nebylo by arci lze výtce neúplnosti upříti oprávnění. Tato výtka stížnosti pozbývá však rozhodného významu a musí se tudíž, aniž bylo třeba ji blíže rozebírat, minouti s věcným úspěchem již proto, že proti výtčům zmateční stížnosti obstojí další výrok napadeného rozsudku, že skutek obžalovaného, o nějž jde, i když se v něm spatřuje zpronevěra, stal se beztrestným účinnou lítostí podle §§ 187, 188 b) tr. zák. vzhledem ke splnění smíru o náhradě škody směnkami Z-ovými. Tento výrok napadá stížnost důvodem zmatečnosti podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., vytýkajíc, že škodu nenahradil sám obžalovaný, nýbrž jiný (t. j. Dr. Z.) za něho, poněvadž směnky k úhradě škody vydal Dr. Z., nikoliv obžalovaný, a dále, že škoda nebyla nahrazena (narovnání nebylo dodrženo) včas a úplně, protože směnky vydané Dr. Z-em H-ovi dne 9. května 1929 nebyly v době splatnosti úplně zaplacený, nýbrž jen až na částku asi 8.000 Kč, na kterou byla za souhlasu H-ova vydána prolongační směnka, jež byla pak úplně zaplácena asi po 14 dnech, — a poněvadž prý vůbec nebyla nahrazena škoda 4.000 Kč, která vzešla Karlu R-ovi dalšími exekučními kroky ž-ské banky v Ú., zaviněnými tím, že R. nedostal peníze, jež H. obžalovanému pro R-a vyplatil. Tyto výtky nejsou odůvodněny. K beztrestnosti podle §§ 187, 188 b) tr. zák. se vyžaduje, by pachatel zpronevěry, učiniv s poškozeným dříve, než soud nebo jiná vrchnost zvěděla o jeho provinění, narovnání o poskytnutí náhrady do určité doby, tuto úmluvu též skutečně dodržel. Při posuzování otázky, zda tyto předpoklady v souzeném případě byly

splněny, jest vycházeti ze skutkových zjištění rozsudku, jež zmáteční stížnost po této stránce nijak nenapadá a jež jsou proto i pro stížnost, i pro zrušovací soud závazná (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.). Hledí-li se k tomu, co nalézací soud zjistil o obsahu a o smyslu dohody, k níž došlo dne 9. května 1929 mezi Robertem H-em a Karlem R-em s jedné strany a obžalovaným, pokud se týče jeho koncipientem Dr. Rudolfem Z-em se strany druhé, jest přisvědčiti stanovisku obhajoby, že narovnání ve smyslu § 188 b) tr. zák. mezi obžalovaným a oběma osobami, jež tu přicházely v úvahu jako osoby poškozené trestným činem, spočívalo v tom, že na místě hotového zaplacení dlužné částky přímo obžalovaným byly H-ovi odevzdány směnky, podepsané Dr. Z-em, čímž podle zjištěného úmyslu stran byla celá věc vyřízena. Za tohoto stavu věci bylo narovnání splněno již odevzdáním směnek, jež byly pak též skutečně proplaceny, a již s tohoto hlediska nesejde na tom, že částka 8.000 Kč byla na základě prolongační směnky, vydané za souhlasu H-ova, zaplacená teprve asi 14 dní po splatnosti původních směnek, při čemž ostatně nebylo rozsudkem zjištěno, zda se úmluva o prolongaci stala po tom, kdy se vrchnost o činu obžalovaného dověděla. Ježto pak rozsudek dále zjišťuje, že i Karel R. úplně souhlasil s narovnáním, a hned po tom jel k Dr. G-ovi do L., by nepodával oznámení proti obžalovanému, není třeba obíratí se blíže otázkou, pokud by bylo lze mluvití u R-a o škodě vzešlé přímo z jednání obžalovaného, jež přichází v úvahu jako zpronevěra, neboť na tom nezáleží, ano plyne z rozsudkových zjištění, že i případná škoda R-ova byla pojata do narovnání ze dne 9. května 1929. Zbývá jen ještě zkoumati, zda vzhledem ke zjištěným skutečnostem jest oprávněna námitka zmáteční stížnosti, že škodu nenahradil obžalovaný, nýbrž za něho Dr. Z., a že proto nelze obžalovanému přiznati beztrestnost z důvodu účinné lítosti. Avšak, nehledíc k tomu, že, jak se věc má, nelze ani bez výhrady schváliti tvrzení, že se úhrada nestala ze jmění obžalovaného, an rozsudek předpokládá, že šlo o dispoziční v rámci úvěru poskytnutého obžalovanému Dr. Z-em, — stížnost přehlíží, že vzhledem ke smyslu a účelu předpisu § 187 tr. zák. o účinné lítosti jakožto důvodu vylučujícím trestnost jest slovu »za« v obratu »nikoli však jiný z a něj« rozuměti nikoliv ve smyslu »v zastoupení«, nýbrž ve smyslu »místo a bez něho«. Jinak podle zákona není rozhodné, odkud si obžalovaný opatřil prostředky na úhradu škody, ba ani z čí majetnosti byla náhrada dána. Naopak podle ustáleného rozhodování (srov. čís. 1576, 1654, 3927 sb. n. s.) rozhoduje jen, zda pachatel při náhradě škody činně spolupůsobil. O tom však v souzeném případě podle zjištěného skutkového děje nelze pochybovati.

Čís. 4283.

Ochrany podle § 68 (81, 312) tr. zák. požívá nejen soudce, určuje k návrhu souseda hranice pozemků, a četnický strážmistr při určení tom asistující, nýbrž i pomocník civilního geometra, umísťuje z příkazu soudce mezníky tam, kam soudce nařídil (kopáje jámu pro mezníky).